

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΚΑΙ ΚΗΠΩΝ: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Κωνσταντία Ταμουτσέλη

Ιωάννης Τσαλικίδης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι ιστορικοί κήποι και τα πάρκα, καθώς τοποθετούνται ανάμεσα στην κτιριακή αρχιτεκτονική και τα φυσικά τοπία, αποτελούν τμήμα της πολιτιστικής κληρονομιάς, αναδεικνύοντας τα αρχιτεκτονικά μνημεία που περιβάλλουν και με τα οποία αποτελούν ενιαίο σύνολο. Η κηποτεχνία αποτελεί μια από τις αρχαιότερες μορφές τέχνης που συνδέεται και εκφράζει διαφορετικούς πολιτισμούς και τρόπους ζωής. Αν και ακολούθησε τη δική της πορεία, ανεξάρτητα από άλλες καλλιτεχνικές εκφράσεις, επηρεάστηκε ή αποτέλεσε μέρος των εκάστοτε κοινωνικών, πολιτικών και πολιτιστικών ρευμάτων της εποχής που τη δημιούργησε. Η αναγνώριση των κήπων ως στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς συνεπάγεται την αναγνώριση της ανάγκης διατήρησης και προστασίας τους.

Για την αποκατάσταση ενός ιστορικού κήπου οι ειδικοί επιστήμονες έχουν στηριχθεί, κατά κύριο λόγο, σε μελέτες και μεθόδους που έχουν δοκιμασθεί για άλλες κατηγορίες μνημείων, κυρίως αρχιτεκτονικών κτισμάτων. Τις μεθόδους αυτές έχουν προσαρμόσει στις ειδικές απαιτήσεις μιας δυναμικής κατασκευής, όπως είναι ο κήπος, δεδομένου ότι βασικό δομικό στοιχείο του κήπου αποτελεί η βλάστηση, που εξελίσσεται και μεταβάλλεται στο χρόνο.

Τα παραδείγματα αποκαταστημένων κήπων με επιστημονικά τεκμηριωμένες τεχνικές αποκατάστασης είναι σε παγκόσμιο επίπεδο λίγα. Γενικά τα κριτήρια και κυρίως οι τεχνικές αποκατάστασης ιστορικών κήπων βρίσκονται υπό συνεχή τροποποίηση-ανανέωση. Στην εργασία αυτή, γίνεται μια προσπάθεια σύντομης παρουσίασης ορισμένων βασικών αρχών και κριτηρίων της αποκατάστασης ενός κήπου. Προτείνεται μια μεθοδολογία που προκύπτει από τη σύνθεση τεχνικών και μεθόδων που έχουν χρησιμοποιηθεί σε διάφορες επιτυχείς επεμβάσεις προστασίας και αποκατάστασης ευρωπαϊκών ιστορικών κήπων με σύντομη αναφορά στην περίπτωση του Privy Garden στο Hampton Court Palace του Λονδίνου.

Η αλέα με τις φτελιές μετά την απομάκρυνση της ξύλινης πέργκολας το 1720 διατηρήθηκε ως το 1897 (φωτ. 1897).

Κωνσταντία Ταμουτσέλη

αρχιτέκτων Τοπίου Mphil, Γεωπόνος, Επίκουρη Καθηγήτρια
Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Υπεύθυνη
Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ν. Θεσσαλονίκης.

Ιωάννης Τσαλικίδης

καθηγητής αρχιτεκτονικής Τοπίου Δ/ντής Διατμηματικού Μεταπτυχιακού
Προγράμματος Αρχιτεκτονικής Τοπίου ΑΠΘ.